

Kwartalnik „Leczenie Ran” to recenzowane interdyscyplinarne czasopismo medyczne, które publikuje artykuły przygotowane na zaproszenie redakcji, prace oryginalne, doniesienia Wstępne, opisy przypadków, artykuły przeglądowe i poglądowe, listy do redakcji, rekomendacje, artykuły, komentarze i notatki redakcyjne, opracowania historyczne, wspomnienia, recenzje książek, sprawozdania z kongresów zjazdów i konferencji, komentarze do publikowanych prac, komunikaty, streszczenia z piśmiennictwa światowego oraz inne doniesienia uznane przez Redakcję za cenne merytorycznie.

Wersję pierwotną (referencyjną) czasopisma „Leczenie Ran” stanowi forma papierowa. Artykuły w formie elektronicznej są dostępne pod adresem internetowym:

<http://www.leczenieran.com.pl>

Czasopismo jest indeksowane w: CINAHL/EBSCO, EMCare (Elsevier), Polskiej Bibliografii Lekarskiej, Index Copernicus (ICV 74,26) oraz w bazie CrossRef i ocenione przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (6 pkt.).

UWAGI OGÓLNE

Artykuły powinny być przygotowane zgodnie z zasadami dobrej praktyki i wytycznych Committee on Publication Ethics (COPE). Wszystkie prace są publikowane w języku polskim. Jednakże w niektórych przypadkach Redakcja i Wydawca dopuszczają możliwość publikacji w języku angielskim. Praca powinna być napisana zwięźle, bez zarzutu pod względem stylistycznym, z uwzględnieniem poprawnego nazewnictwa. Poprawki redakcyjne uzgadniane są z Autorami jedynie wtedy, gdy dotyczą zagadnień merytorycznych; w pozostałych przypadkach dokonywane są bez porozumienia.

Autorzy w liście przewodnim zobowiązani są złożyć oświadczenie, że praca nie była dotychczas publikowana i że nie została skierowana jednocześnie do innej redakcji. Redakcja przyjmuje do druku tylko te prace, które zostaną uznane przez recenzentów jako zgodne pod względem tematyki oraz wnoszące istotny wkład do postępu w nauce i w aspekcie klinicznym.

Podpisy Autorów na stronie tytułowej są równoznaczne ze stwierdzeniem, że:

- złożona praca jest dziełem wszystkich wymienionych w pracy Autorów;
- wyniki badań nie zostały przedtem opublikowane lub złożone do druku w innym czasopiśmie;
- wszyscy Autorzy wymienieni na stronie tytułowej wyrazili zgodę na złożenie tej pracy do „Leczenia Ran”.

Nie jest konieczne dołączanie pisemnej zgody kierowników placówek na publikację. Redakcja uznaje, że takie uzgodnienie miało miejsce pomiędzy Autorami i kierownikami jednostek, w których praca powstała. Autorzy otrzymują potwierdzenie przyjęcia pracy do oceny. Artykuły oceniane są przez recenzentów, a także, w razie zaistnienia potrzeby, również przez konsultanta do spraw statystyki.

KONWENCJE ETYCZNE

Redakcja przestrzega zasad zawartych w Deklaracji Helsińskiej i bezwzględnie wymaga od Autorów, aby wszelkie badania wykonane z udziałem człowieka zostały przeprowadzone zgodnie z tymi zasadami.

W przypadku doświadczeń na zwierzętach wymogiem jest przestrzeganie międzynarodowych zasad i wytycznych w zakresie udziału zwierząt w badaniach i edukacji, wydanych przez Komisję ds. Badań na Zwierzętach przy Nowojorskiej Akademii Nauk. Wymagana jest również zgoda komisji bioetycznej właściwej dla głównego Autora pracy na prowadzenie badań na ludziach lub zwierzętach. Zalecane jest dołączenie kopii powyższego dokumentu do złożonej do publikacji pracy.

POUFNOŚĆ INFORMACJI O PACJENCIE

Redakcja nie dopuszcza manipulacji i nano-szenia zmian w danych pacjenta, które miałyby na celu ochronę jego tożsamości. Autorzy bezwzględnie powinni strzec prywatności pacjenta, publikować wyłącznie dane o znaczeniu naukowym i nie ujawniać żadnych informacji mogących w jakikolwiek sposób pomóc w jego identyfikacji personalnej (np. nr historii choroby, inicjały imienia i nazwiska, fotografia wizerunku twarzy, zdjęcia wyników, na których umieszczone są dane personalne pacjenta etc.). W przypadku, gdy w pracy zawarte są dane umożliwiające w jakikolwiek sposób ustalenie tożsamości pacjenta, Autorzy muszą posiadać pisemną zgodę tej osoby lub jej opiekuna na opublikowanie jej wyników. Informacje dotyczące rasy, pochodzenia etnicznego, kulturowego oraz wyznania religijnego opisanego chorego mogą być dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy taka informacja jest istotna pod względem naukowym, wpływa na przebieg leczenia bądź choroby.

OŚWIADCZENIE AUTORÓW

Redakcja i Wydawca przestrzegają wszelkich procedur zabezpieczających oryginalność prac naukowych. Bezwzględny wymogiem przyjęcia pracy do procesu redakcyjnego jest złożenie **Oświadczenia Autorów**, które należy przesłać wraz ze zgłoszonym do publikacji manuskryptem. Brak powyższego dokumentu, podpisanego przez wszystkich Autorów i przesłanego na adres Redakcji w oryginale, jednoznacznie dyskwalifikuje przyjęcie pracy.

OŚWIADCZENIE MA NASTĘPUJĄCE BRZMIENIE:

Niniejszym zgodnie oświadczamy, że jesteśmy Autorami powyższej pracy i solidarnie składamy deklarację, iż praca ta spełnia wszelkie wymogi formalne i etyczne, przewidziane w pracach o charakterze naukowym. A mianowicie praca:

1. nie została zgłoszona do publikacji oraz nigdy nie została opublikowana w innym czasopiśmie, książce, opracowaniu (w jakiejkolwiek formie: drukiem, elektronicznie – w postaci e-booka bądź jako element treści w zasobie internetowym);
2. nie jest poddana procesowi recenzyjnemu w innej Redakcji;
3. została wykonana zgodnie z zasadami Dobrej Praktyki Klinicznej oraz z obowiązującymi konwencjami międzynarodowymi, w szczególności z COPE i Helsińską Konwencją Praw Człowieka;
4. została wykonana z należytą troską o poszanowanie praw pacjentów i praw zwierząt doświadczalnych (zgoda komisji etycznej na przeprowadzenie badań, poszanowanie i ochrona prywatności pacjenta);
5. została przeprowadzona i zrealizowana z udziałem merytorycznym i intelektualnym wszystkich wymienionych w niej autorów. Poszczególne wkłady i udział jest następujący:
Autor: [ ] projekt badania, [ ] zebranie danych/materiału, [ ] dobór metody badań, [ ] dobór i wykonanie analizy statystycznej, [ ] zebranie i opracowanie wyników, [ ] przygotowanie manuskryptu pracy, [ ] dobór i opracowanie bibliografii, [ ] udział w pozyskaniu finansowania;
6. została wykonana zgodnie z najlepszą wiedzą Autorów oraz z zachowaniem należytej staranności w zebraniu, opracowaniu i analizie statystycznej zgromadzonych danych;
7. nie narusza żadnych praw, w tym praw do patentów, praw autorskich i praw pokrewnych, mających zastosowanie w przepisach prawa cywilnego, a jeśli jest inaczej, ciężar odpowiedzialności za te naruszenia solidarnie spoczywa na wszystkich Autorach;
8. została wykonana z wyłączeniem konfliktu interesów pomiędzy Autorami a innymi instytucjami, firmami czy organizacjami, a jeśli takie miały miejsce (np. współpraca z instytucjami komercyjnymi w zakresie finansowania), oświadczenie takie zostało zamieszczone w pracy w sposób widoczny i jednoznaczny.

Niniejsze oświadczenie składamy w pełnej świadomości konsekwencji prawnych wynikających z zaświadczenia nieprawdy oraz konsekwencji etycznych. Rozumiemy, że Redakcja i Wydawca rezerwują sobie prawo do weryfikacji oryginalności zgłoszonej pracy oraz jej natychmiastowego odrzucenia w przypadku stwierdzenia naruszenia powyższych zasad. Przyjmujemy do wiadomości, że o takim naruszeniu Redakcja i Wydawca mają prawo zawiadomić na piśmie przełożonych Autorów, wszelkie stowarzyszenia naukowe oraz inne podmioty związane z działalnością naukową Autorów, ze wskazaniem przedmiotu i zakresu naruszenia. Oświadczamy również, że wszyscy Autorzy zapoznali się z niniejszą pracą i zgadzają się z jej treścią. Niniejsze oświadczenie stanowi załącznik do zgłoszonej pracy.

Formularz Oświadczenia Autorów jest dostępny do pobrania na stronie internetowej czasopisma pod adresem: <http://www.leczenieran.com.pl>

GHOSTWRITING ORAZ GUEST AUTHORSHIP – HONORARY AUTHORSHIP

Redakcja i Wydawca za cel nadrzędny stawiają sobie, by prezentowane na łamach czasopisma prace zawierały jawną deklarację przejrzystości, informację o potencjalnym konflikcie interesów oraz oświadczenie Autorów zawierające wyraźne i czytelne wskazanie zakresu i formy udziału poszczególnych Autorów w procesie realizacji pracy. Ma to na celu wyeliminowanie wszelkich przejawów nierzetelności naukowej. Jednym z nich są przypadki „ghost writing” (pominięcie w autorstwie bądź w podziękowaniach osoby/instytucji, która wniosła swój wkład / przyczyniła się do powstania pracy) oraz „guest authorship – honorary authorship” (czyli współautorstwo osoby, której udział w pracy jest znikomy, bądź żaden).

Redakcja rezerwuje sobie prawo do weryfikacji oryginalności zgłoszonej pracy oraz jej natychmiastowego odrzucenia w przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących zasad, a także zastrzega sobie prawo demaskowania takich praktyk, zawiadomienia na piśmie przełożonych Autorów, wszelkich stowarzyszeń naukowych oraz innych podmiotów związanych z działalnością naukową i zawodową Autorów, ze wskazaniem przedmiotu i zakresu naruszenia.

DEKLARACJA PRZEJRZYSTOŚCI, PODZIĘKOWANIA

W stopce na końcu pracy należy również wskazać podziękowania dla osób lub instytucji, które przyczyniły się do powstania pracy, lecz nie spełniają parametrów współautorstwa. W tym miejscu należy bezwzględnie wskazać źródła wsparcia materialnego w postaci grantów i dotacji, subwencji, zgody komisji bioetycznej na przeprowadzenie badań, sprzętu, leków itp., jeżeli takie miały miejsce.

KONFLIKT INTERESÓW

Jednocześnie ze złożeniem manuskryptu, Autorzy są zobowiązani do ujawnienia wszelkich zobowiązań finansowych, jeżeli takie istnieją, pomiędzy Autorami a firmą, której produkt jest zaprezentowany w nadesłanej pracy bądź też firmą z nią konkurującą. Informacje te Redakcja traktuje jako poufne i nie mają one żadnego wpływu na jej ocenę merytoryczną. Brzmienie informacji dotyczące źródeł finansowania zostanie przed publikacją szczegółowo uzgodnione na linii Redakcja–Autor oraz, jeśli Redakcja nie odstąpi od jej publikacji, zamieszczone na końcu pracy przed spisem piśmiennictwa. Regulamin czasopisma wymaga, aby Recenzenci i członkowie ścisłej Redakcji ujawnili w piśmie do Redaktora Naczelnego istnienie jakichkolwiek związków, które mogłyby stanowić podstawę do podejrzenia konfliktu interesów wobec Autora pracy. Pismo winno zawierać ujawnienie umów z firmą komercyjną związaną z produktem medycznym, który widnieje w zgłoszonej pracy.

PROCEDURA RECENZOWANIA I PRZYJMOWANIA PRAC

Redakcja przestrzega zasad recenzowania prac nadsyłanych do „Leczenia Ran” zgodnie z wytycznymi Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals ICMJE oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Otrzymane prace zostają poddane Wstępnej kwalifikacji, która ma za zadanie stwierdzić, czy dana praca mieści się w obszarze problematyki czasopisma. W przypadku uznania pracy za niewłaściwą do publikacji na łamach „Leczenia Ran”, główny Autor pracy zostaje o tym powiadomiony w trybie natychmiastowym, bez wszczęcia procesu recenzyjnego.

Do oceny każdej Wstępnie zakwalifikowanej pracy Redakcja powołuje dwóch niezależnych recenzentów, spoza jednostki, gdzie ma siedzibę Redakcja oraz z innej, niż ta, z której wywodzą się Autorzy pracy. W przypadku zgłoszenia pracy w języku angielskim, co najmniej jeden z recenzentów jest afiliowany w instytucji zagranicznej innej niż narodowość Autora pracy. W przypadku dwóch ocen pozytywnych, praca zostaje zakwalifikowana do publikacji, a w przypadku uzyskania sprzecznych recenzji, Redaktor Naczelny powołuje trzeciego recenzenta, którego ocena i uwagi są rozstrzygające. W procesie recenzyjnym Redakcja przestrzega bezwzględnej zasady „double-blind review process”, restrykcyjnie strzeże anonimowości Recenzentów i Autorów.

Recenzja musi posiadać pisemną formę i jednoznacznie zawierać wniosek o dopuszczeniu bądź odrzuceniu pracy.

Ostateczna decyzja o zakwalifikowaniu pracy do publikacji ma miejsce pod warunkiem dokonania korekty Autora zgodnie z wytycznymi zawartymi w recenzji. W niektórych przypadkach Redakcja może odmówić publikacji, bez podania uzasadnienia podjętej decyzji.

RECENZENCI CZASOPISMA

Recenzentami czasopisma „Leczenie Ran” są specjaliści z różnych dziedzin medycyny, gwarantujący wszechstronność oceny, adekwatnie do tematyki danej pracy. Lista recenzentów stale widnieje na stronie internetowej czasopisma pod adresem: <http://www.leczenieran.com.pl>.

Jeśli zajdzie taka potrzeba, w przypadku otrzymania przez Redakcję pracy z obszaru nie mieszczącego się w dziedzinach, w których specjalizuje się czasopismo, a jest dziedziną pokrewną, Redaktor Naczelny powołuje także recenzentów spoza listy.

Recenzenci, oceniając pracę mogą: przyjąć ją bez poprawek, przyjąć po uwzględnieniu niewielkich uwag, po uwzględnieniu przez Autora znacznych zmian skierować do ponownej recenzji, odrzucić.

Po uzyskaniu dwóch zgodnych pisemnych recenzji Redaktor Naczelny przygotowuje na ich podstawie jedną recenzję zbiorczą i przekazuje ją Autorowi celem ustosunkowania się do zawartych uwag.

Zasady kwalifikowania lub odrzucenia pracy oraz formularz recenzji są dostępne na stronie internetowej czasopisma pod adresem: <http://www.leczenieran.com.pl>

ZEZWOLENIA

Materiały (zarówno drukowane, jak również elektroniczne) zapożyczone ze źródeł objętych prawami autorskimi i prawami pokrewnymi powinny zostać nadesłane wraz z pisemnym zezwoleniem właściciela praw autorskich (Autora lub Wydawcy) na ich reprodukcję. Bez takiego zezwolenia materiały źródłowe nie zostaną opublikowane.

Odnosnie prac, które są jeszcze w druku, należy uzyskać zgodę na piśmie od głównego Autora pracy. Zgodę należy uzyskać również od osoby, która udostępniła dane niepublikowane lub informacje ustne wykorzystywane w artykule.

PRZEKAZANIE PRAW AUTORSKICH

Po zakwalifikowaniu artykułu do publikacji Autor zobowiązany jest przez Wydawcę do wykonania ostatecznej korekty autorskiej w ciągu 48 godzin od chwili otrzymania (poprawki nadesłane do późniejszego terminie nie będą uwzględnione) oraz podpisania oświadczenia o przekazaniu praw do publikacji, co jest niezbędnym warunkiem opublikowania zgłoszonej pracy.

Tym samym Autor oświadcza, że automatycznie i nieodpłatnie przenosi wszelkie prawa Autorskie do wydawania i rozpowszechniania nadesłanych materiałów we wszystkich znanych polach eksploatacji na Wydawcę. Jednocześnie zgadza się, że praca nie zostanie opublikowana (także jako tłumaczenie) bez wcześniejszej pisemnej zgody nabywcy praw autorskich, jakim jest Wydawca. Od momentu akceptacji pracy do druku w „Leczeniu Ran” informacji w niej zawartych nie wolno ujawnić w prasie aż do czasu ukazania się numeru czasopisma, w którym ma miejsce publikacja pracy.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA

Redakcja, Rada Naukowa i Wydawca dokładają wszelkich starań, by przedstawiane w czasopiśmie informacje i opinie były rzetelne i prawdziwe. Jednakże za treść publikowanych informacji zawartych w artykułach i przekazach reklamowych odpowiada Autor i odpowiednio firma marketingowa.

Przedstawione informacje, decyzje diagnostyczne i lecznicze nie mogą stanowić jedynej podstawy w podejmowaniu decyzji klinicznych, lecz stanowią przykładowe opracowanie konkretnych przypadków klinicznych. Osoba podejmująca te decyzje winna oprzeć się na własnym przygotowaniu medycznym. Autorzy i Wydawca nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za te decyzje. Zalecane jest, by dawki leków, zastosowanie wyrobów medycznych bądź sprzętu, były stosowane zgodnie ze wskazaniami producenta zawartymi w ulotce produktu, obowiązującymi w kraju danego Czytelnika.

PRZESYŁANIE MANUSKRYPTU

Pracę należy przesłać do Redakcji w wersji elektronicznej (dotyczy to również tabel, rycin i fotografii). Manuskrypt powinien być opatrzony listem przewodnim, zawierającym pełne imię i nazwisko, adres, telefon oraz e-mail korespondującego Autora, a także oświadczenie o zaakceptowaniu manuskryptu przez wszystkich Autorów.

Powyższe materiały należy przesłać na adres:

Redaktor Naczelny

Prof. dr hab. n. med. Arkadiusz Jawień

e-mail: ajawien@ceti.com.pl

PRZYGOTOWANIE MANUSKRYPTU

Tekst pracy wraz z tabelami zamieszczonymi na końcu manuskryptu powinien być przygotowany w jednym zbiorczym pliku tekstowym. Ryciny i fotografie powinny być załączone w oddzielnych plikach graficznych. Tekst powinien być drukowany jednostronnie, z podwójnym odstępem między liniami, z marginesami szerokości 2,5 cm. Wszystkie strony powinny być kolejno ponumerowane. Manuskrypt powinien zawierać następujące części w niżej podanej kolejności:

STRONA TYTUŁOWA

Pierwsza strona powinna zawierać tytuł manuskryptu, listę nazwisk wszystkich Autorów (imię, inicjały pozostałych imion, nazwisko), nazwę instytucji, z której Autor pochodzi, pełny adres korespondencyjny wszystkich autorów, numer telefonu i telefaksu, e-mail Autora korespondującego oraz miasto i kraj, w którym praca została wykonana. Na stronie tytułowej należy także umieścić informację dotyczącą roli i udziału poszczególnych Autorów w przygotowaniu pracy, które należy uwidocznić w następujący sposób:

- przygotowanie projektu badawczego;
- zbieranie danych;
- dobór metody badań;
- analiza statystyczna;
- zebranie i interpretacja wyników;
- przygotowanie manuskryptu;
- dobór i opracowanie piśmiennictwa;
- pozyskanie funduszy.

Bezwzględny wymogi stawianym Autorom zgłoszonej pracy jest podanie przez nich stałego identyfikatora cyfrowego naukowca – ORCID (Open Researcher and Contributor).

W przypadku jego braku należy dokonać bezwzględnej rejestracji w celu jego nadania (<http://www.orcid.org>).

STRESZCZENIE I SŁOWA KLUCZOWE:

Streszczenie musi być wyczerpujące i w pełni odzwierciedlać strukturę manuskryptu. Należy także załączyć nie więcej niż sześć (6) słów kluczowych, zgodnych z terminologią MeSH (Medical Subject Headings), ułożonych w porządku alfabetycznym. Manuskrypt musi zawierać tytuł, streszczenie i słowa kluczowe również w języku angielskim.

TREŚĆ

W artykułach oryginalnych obowiązuje następujący układ tekstu: Wstęp/**Introduction** (w którym należy opisać tło merytoryczne badania

i jego cel), **Materiał i metody/Material and methods** (należy wskazać dobór metody statystycznej), **Wyniki/Results, Dyskusja/Discussion, Wnioski/Conclusions** (odzwierciedlające cel pracy, ściśle oparte o uzyskane w pracy wyniki i przeprowadzoną dyskusję).

Dla lepszej czytelności i zrozumienia prezentowanego materiału Redakcja zaleca, by wyniki i charakterystyka materiału zostały przedstawione w tabelach. W innych niż prace oryginalne kategoriach należy zachować logiczny układ tekstu. Słowa w języku łacińskim należy wyróżnić w tekście kursywą. Wskazane jest również, by w uzasadnionych przypadkach korzystać z pomocy statystyka przy opracowywaniu danych.

PIŚMIENICTWO

Cytowana bibliografia naukowa musi być uporządkowana w układzie alfabetycznym i kolejno ponumerowana. Wszystkie jej pozycje muszą wystąpić w tekście w postaci podania numeru z listy piśmiennictwa, umieszczonego w nawiasie kwadratowym. Należy dokonać wyboru tylko niezbędnych pozycji piśmiennictwa, unikając cytowania podręczników i streszczeń zjazdowych. Obok najnowszych prac światowych powinny znaleźć się znaczące doniesienia polskie. Dane „niepublikowane” i „informacje ustne” nie należą do spisu piśmiennictwa, mogą natomiast być przytoczone w tekście. Należy również unikać cytowania abstraktów i przeglądów. Należy sprawdzić zgodność danych cytowanej bibliografii z oryginalnym źródłem.

Artykuły w czasopiśmie: Tytuł czasopisma powinien być podany w skrócie, jaki obowiązuje w *Index Medicus*. Jeżeli praca ma więcej niż sześciu (6) Autorów, należy wyszczególnić pierwszych trzech i zakończyć listę nazwisk skrótem „et al.” Skróty tytułów czasopism należy pisać bez kropek. Po podaniu roku wydania piszemy średnik; tomu – dwukropek; zakresu stron – kropkę. Po numerze tomu w nawiasie okrągłym podajemy numer zeszytu. Przykłady przedstawiania danych w spisie piśmiennictwa, wraz z obowiązującą interpunkcją, podano poniżej: Nagai Y, Toma T, Moromizato H et al. Persistence of human papillomavirus infection as a predictor for recurrence in carcinoma of the cervix after radiotherapy. *Am J Obstet Gynecol* 2004;191(6):1907–1913.

Książki: Cytując pełne pozycje książkowe, należy uwzględnić nazwiska i inicjały Autorów, tytuł, numer wydania, Wydawcę i miasto oraz rok wydania, na przykład:

Koren G, Lishner M, Santiago S. The Motherisk guide to cancer in pregnancy and lactation. 2nd edn. Motherisk Program, Toronto, 2005.

Rozdziały książek: Rozdział cytowanej książki należy opisać według następującej kolejności: nazwiska i inicjały Autorów, tytuł rozdziału, nazwiska i inicjały Redaktorów, tytuł książki, nr wydania/tom (jeśli to możliwe), miasto i numerację stron według poniższego wzoru:

Clark GM. Prognostic and predictive factors. In: Harris JR, Lippman ME, Morrow M et al. (eds). *Diseases of the Breast*. Lippincott-Raven Publishers, Philadelphia, 1996, pp. 461–485.

Książka wydana przez instytucję:

Institute of Medicine. *Looking at the future of the Medicaid program*. Institute of Medicine,

Washington, 1992.

Publikacje w materiałach zjazdowych:

Materiały z konferencji lub streszczenia należy umieścić w liście bibliografii według wzoru:

Bengtsson S, Solheim B. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degoulet P, Piemme TE, Rienhoff O (eds). *MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics*; 6–10 September 1992, Geneva, Switzerland; North-Holland, Amsterdam, 1992, pp. 1561–1565.

Artykuł opublikowany wyłącznie w formie elektronicznej:

Drayer DE, Koffler D. Factors in the emergence of infectious diseases. *Emerg Infect Dis* (online) 1995 Jan-Mar [download: 15.04.2001]; <http://www.cdc.gov/ncidod/EID/eid.htm>

TABELE

Nie powinny być zbyt obszerne i zawierać zbyt wielu zbędnych danych. Zawarte dane w zwartej formie powinny stanowić uzupełnienie, nie powtórzenie działu „Wyniki”. Tabele należy umieścić na oddzielnej stronie, ponumerować kolejno cyframi arabskimi i w nagłówku opatrzyć krótkim tytułem. Wszystkie tabele muszą być cytowane w tekście. Wyjaśnienia, w tym tłumaczenia niestandardowych skrótów, należy umieścić w przypisach pod tabelą. Jeżeli prezentowane dane pochodzą z innego źródła opublikowanego lub danych nieopublikowanych, wymagana jest adekwatna zgoda na publikację i podanie pełnego źródła cytowania.

Tabele powinny być umieszczone na końcu manuskryptu, w pliku zawierającym cały tekst pracy.

RYCINY

Wszystkie ryciny muszą posiadać odwołanie w tekście. Zgłoszone ryciny winny być dostarczone w wersji elektronicznej i ponumerowane wg numeru cytowania w tekście. Każda w oddzielnym pliku. Ryciny zgłoszone w wersji elektronicznej powinny posiadać wysoką rozdzielczość. Wskazane formaty to: .tif, .eps, .png, .jpg. Ryciny złej jakości zostaną odrzucone. Wszelkie zamieszczone na fotografii symbole i oznaczenia muszą odpowiednio odcinać się od tła i mieć taką wielkość, aby były czytelne po zmniejszeniu do rozmiaru, w jakim zostaną wydrukowane. Podpisy do rycin powinny być umieszczone na końcu manuskryptu, pod tabelami.

SKRÓTY, SYMBOLE I JEDNOSTKI MIARY

Standardowe instrukcje dotyczące stosowania skrótów i jednostek zawarte są w Council of Biology Editors Style Manual: A Guide for Authors, Editors and Publishers in the Biological Sciences (5th edn, Bethesda, MD, Council of Biology Editors, 1983). Wszystkie pomiary ilościowe, hematologiczne i chemiczne powinny być podane w jednostkach systemu metrycznego według Międzynarodowego Systemu Miar SI (np. metr, litr, kilogram, etc.) lub w systemie dziesiętnym (np. decymetry). Temperaturę należy podawać w stopniach Celsjusza, a ciśnienie tętnicze w milimetrach słupa rtęci.

Pełna wersja terminu, dla którego używa się danego skrótu, musi być podana przed pierwszym wystąpieniem skrótu w tekście.